

פרשת נצבים

כי הליבשני בגדי ישע מעיל צדקה יעטני (ישעיה סא, י)

מעשה שהיה ביהודי עני ואביון, שהיה עובר מפתח לפתח ופושט ידו לצדקה. פרוטה לפרוטה הצטרפה, ואפשרה את מחייתו הדלה. ויהי היום, הגיע למעונו של עשיר מפורסם. ישב העשיר במרפסת, שקוע בספרי חשבונותיו. התקרב העני והושיט ידו תוך קירקוש במטבעותיו. "לא כעת! אני מאד עסוק" - אמר העשיר הקמצן ואטום הלב, "אני מחשב עתה את שווי נכסיי. חלילה לי מלטעות ולהתבלבל בחשבוני!"

הרעיון מצא חן בעיני העני. ניגש אף הוא לקצה השולחן, והחל למנות את כל הפרוטות שברשותו...

נשא אליו העשיר מבט משועשע, והרהר בליבו: עני זה מבקש לעשות כמעשהו. אלא שההבדל הוא קטן. אני מונה מיליונים, וזה מונה גרושים... "כלום מבקש אתה לידע כמה חסר לך כדי להגיע לעושרי?" - שאל העשיר בזחיות הדעת.

השיב העני: "לא, לא! זאת כבר ביררתי בעבר." "צחק העשיר ואמר: "נו, אמור לי מה ביררת, מה ההפרש בינינו?"

"הגעתי למסקנה שאיננו רחוקים זה מזה כלל! כל ההפרש בינינו מסתכם בעשרה זהובים בלבד - " ענה העני, והפטיר: "ודע לך, כי כך אף נודע לי מיודעי דבר ומומחים..."!

לא היה גבול לסקרנותו של העשיר. "פרש נא דבריך", תבע. הסביר העני: "התעניינתי אצל הקברן העירוני. הוא שאמר לי כי קיימים שני סוגי תכריכים - לעניים ולעשירים. ההפרש במחירם הוא עשרה זהובים..."

כמה מעוררים הדברים לשוב ולשנן בכל עת את מאמר רבותינו: בשעת פטירתו של אדם, אין מלווין לו לאדם לא כסף ולא זהב ולא אבנים טובות ומרגליות, אלא תורה ומצוות ומעשים טובים בלבד... (אבות ו', ט'). וכפי שהטעימו זאת חכמי המוסר על פי סדר פרשיות השבוע: "כי תצא" - זכור כי כאשר תצא מן העולם הזה, אזי "כי תבוא" לעולם הבא. שם כולם "ניצבים" בפני בית-דין של מעלה ליתן דין וחשבון, ומכאן לפרשת "וילך", להיכן-? אם "האזינו" לדברי התורה הקדושה - ממילא יזכה ל"וזאת הברכה"... לפיכך התקן עצמך בפרוזדור כדי שתכנס לטרקלין

מקור: והערב נא